

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών
και Μηχανικών Περιβάλλοντος

nireas

International Water Research Center

Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού Νηρέας
Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία - Κύπρος
Τηλ.: +357 22 893527
Φαξ: +357 22 895365
Email: info@nireas-iwrc.org
Ιστοσελίδα: www.nireas-iwrc.org/

1 Φεβρουαρίου 2022

ΠΡΟΣ: κ. Κώστα Καδή
Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

ΘΕΜΑ: Υποστήριξη Σχεδίου Ψηφίσματος για τη σύσταση Διακυβερνητικού Σώματος υποστήριξης δράσεων για τις Χημικές Ουσίες, τα Απόβλητα και τη Ρύπανση

Έντιμε κύριε Υπουργέ,

Επικοινωνώ μαζί σας και ευγενώς σας ζητώ όπως υποστηρίξετε το Σχέδιο Ψηφίσματος για τη σύσταση **Διακυβερνητικού Σώματος για την υποστήριξη δράσεων για τις Χημικές Ουσίες, τα Απόβλητα και τη Ρύπανση**. Αυτό το σχέδιο ψηφίσματος θα υποβληθεί στην προσεχή συνεδρία της Συνέλευσης για το Περιβάλλον των Ηνωμένων Εθνών (UNEA5.2) που θα πραγματοποιηθεί από τις 28 Φεβρουαρίου έως τις 2 Μαρτίου 2022, στο Ναϊρόμπι της Κένυας.

Ως καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Κύπρου έχω ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την κατανόηση της συμπεριφοράς ρύπων αναδυσόμενου ενδιαφέροντος/ξενοβιοτικών ουσιών στα υδάτινα/υδατικά φυσικά συστήματα, στα εδάφη και φυτά αλλά και σε τεχνικά συστήματα επεξεργασίας νερών και αστικών λυμάτων. Η συνεχής διοχέτευση χημικών ουσιών στο περιβάλλον απειλεί την ανθρώπινη υγεία αλλά και την υγεία του περιβάλλοντος. Εκτιμήσεις διεθνών ερευνών δείχνουν ότι η έκθεση σε ένα μικρό υποσύνολο καλά μελετημένων αλλά ακόμα μη διαχειριζομένων επιβλαβών χημικών ουσιών, προκαλεί περισσότερους από ένα εκατομμύριο πρόωρους θανάτους παγκοσμίως κάθε χρόνο. Αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό δεδομένου ότι η παγκόσμια παραγωγή χημικών ουσιών και αποβλήτων συνεχίζει να αυξάνεται χωρίς επαρκή διαχείρισή τους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Όπως αποδεικνύεται από τις προτεραιότητες εργασίας του UNEP για τα έτη 2022-25, η διεθνής κοινότητα ενδιαφέρεται για την από κοινού αντιμετώπιση των τριών διασυνδεδεμένων παγκόσμιων περιβαλλοντικών απειλών: α) της κλιματικής αλλαγής, β) της απώλειας βιοποικιλότητας και γ) των χημικών, των αποβλήτων και της ρύπανσης. Μια σειρά από εκθέσεις που εκπονήθηκαν από το πρόγραμμα UNEP, σε απάντηση στα ψηφίσματα της UNEA4, έχουν επιβεβαιώσει την ανάγκη για αξιόπιστες και έγκυρες επιστημονικές αξιολογήσεις ώστε να υποστηρίζονται μέσω αυτών, έγκαιρες πολιτικές λύσεις για τον μετριασμό των κινδύνων που προκαλούνται από τις χημικές ουσίες, τα απόβλητα και τη ρύπανση σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Τέτοιες αξιολογήσεις πρέπει να προέρχονται από έμπειρους και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που εργάζονται μέσω ανοιχτής και διάφανης διαδικασίας.

Αρκετοί φορείς επιστήμης-πολιτικής διαχειρίζονται ήδη συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν «χημικές ουσίες, απόβλητα και ρύπανση», όπως για παράδειγμα, στο πλαίσιο των Συμβάσεων της Βασιλείας, του Ρότερνταμ, της Στοκχόλμης και της Μιναμάτα. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικά κενά στην κάλυψη όλων των κρίσιμων ζητημάτων, όπως ο μόλυβδος καθώς και άλλα επικίνδυνα μέταλλα, τα ιδιαίτερα επικίνδυνα φυτοφάρμακα, οι χημικές ουσίες που προκαλούν ενδοκρινικές διαταραχές και πολλά άλλα που δεν καλύπτονται από τα υπάρχοντα πλαίσια. Επιπλέον, τα υπάρχοντα πλαίσια γενικά δεν διαθέτουν μηχανισμούς για την προληπτική καταγραφή νέων και αναδυσόμενων απειλών ή για αποτελεσματική συνεργασία με το IPCC (κλιματική αλλαγή) και το IPBES (απώλεια βιοποικιλότητας).

Οι χημικές ουσίες, τα απόβλητα και η ρύπανση αποτελούν μία παγκόσμια περιβαλλοντική απειλή που δεν αναγνωρίζει εθνικά σύνορα. Όπως αποδεικνύεται στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας, τέτοια σύνθετα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσω συντονισμένων προσπαθειών από κάθε μέλος της διεθνούς κοινότητας, με γνώμονα τη σύγχρονη επιστήμη. Επίσης, μαθαίνοντας από την IPCC και το IPBES, τα μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα οφέλη υπερτερούν κατά πολύ των βραχυπρόθεσμων επενδύσεων.

Ως απάντηση σε αυτή την ανάγκη, αρκετές χώρες θα καταθέσουν σχέδιο ψηφίσματος στην επικείμενη συνεδρίαση της UNEA5.2 που θα ζητά τη σύσταση ενός διακυβερνητικού σώματος για τις χημικές ουσίες, τα απόβλητα και τη ρύπανση. Αυτές οι χώρες περιλαμβάνουν τώρα την Κόστα Ρίκα, τη Γκάνα, το Μάλι, την Ελβετία, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας και την Ουρουγουάη. Θα θέλαμε να παροτρύνουμε/ζητήσουμε από την Κυπριακή κυβέρνηση να υποστηρίξει αυτό το σχέδιο ψηφίσματος.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι σήμερα είναι απολύτως αναγκαία η σύσταση ενός διακυβερνητικού οργάνου επιστημονικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των απειλών που προκύπτουν από τις χημικές ουσίες, τα απόβλητα και τη ρύπανση, με την ανάπτυξη και προώθηση μέτρων για την από κοινού αντιμετώπιση αυτής της απειλής μαζί με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας της βιοποικιλότητας. Σας παρακαλώ όπως τοποθετηθείτε θετικά, εκ μέρους της κυβέρνησης του τόπου μας, επί αυτής της κρίσιμης πρωτοβουλίας προς ενίσχυση της παγκόσμιας διακυβέρνησης των περιβαλλοντικών απειλών προς ένα βιώσιμο μέλλον.

Με τιμή,

Δρ. Δέσπω Φάττα-Κάσινου
Καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος
Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού Νηρέας, Διευθύντρια
E-mail: dfatta@ucy.ac.cy

Σύνδεσμος με το σχέδιο ψηφίσματος για μια επιτροπή επιστημονικής πολιτικής:
<https://tinyurl.com/a3wc456s>